Четвъртък, 11 март 2021 г.

P9_TA(2021)0090

Права на децата

Резолюция на Европейския парламент от 11 март 2021 г. относно правата на детето с оглед на стратегията на ЕС за правата на детето (2021/2523(RSP))

(2021/C 474/16)

Европейският парламент,

— като взе предвид Международната конвенция за правата на детето от 20 ноември 1989 г.,

— като взе предвид общите коментари на Комитета по правата на детето на ООН ([1]),

— като взе предвид Насоките на ООН за алтернативни грижи за децата ([2]),

— като взе предвид глобалното изследване на ООН от юли 2019 г. върху лишаването от свобода на деца,

— като взе предвид политическия обзор на ООН от 15 април 2020 г., озаглавен „The impact of COVID-19 on children“ (Въздействието на COVID-19 върху децата), и положителния отговор, ръководен съвместно от ЕС и Групата на държавите от Латинска Америка и Карибския басейн и подписан от 173 държави,

— като взе предвид политическия отговор на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) от 19 октомври 2020 г., озаглавен „What is the impact of the COVID-19 pandemic on immigrants and their children“ (Какво е въздействието на пандемията от COVID-19 върху имигрантите и техните деца?),

— като взе предвид декларацията на Комитета на министрите на Съвета на Европа от 1 февруари 2012 г. относно надигането на антиромски настроения и расисткото насилие срещу ромите в Европа,

— като взе предвид член 3, параграфи 3 и 5 от Договора за Еропейския съюз,

— като взе предвид Хартата на основните права на Европейския съюз („Хартата“),

— като взе предвид Директива 2011/93/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно борбата със сексуалното насилие и със сексуалната експлоатация на деца, както и с детската порнография ([3]) („Директивата относно борбата със сексуалното насилие срещу деца“),

— като взе предвид директивите на ЕС относно процесуалните права ([4]),

— като взе предвид препоръката на Комисията от 20 февруари 2013 г., озаглавена „Инвестициите в децата: изход от порочния кръг на неравностойното положение“ ([5]),

— като взе предвид обявяването на 2021 г. за Международна година за премахване на детския труд и подхода на Комисията за нулева толерантност към детския труд,

— като взе предвид съобщението на Комисията от 12 април 2017 г. относно закрилата на децата мигранти ([6]),

---

([1]) По-конкретно — Общ коментар № 5 относно общите мерки за изпълнение на Конвенцията на ООН за правата на детето; Общ коментар № 6 относно третирането на непридружени и отделени от семействата си деца извън държавата им по произход; Общ коментар № 10 относно правата на децата при правосъдие спрямо ненавършили пълнолетие лица; Общ коментар № 12 относно правото детето на изслушване; Общ коментар № 13 относно правото на детето свобода от всички форми на насилие; Общ коментар № 14 относно правото на детето неговият висш интерес да бъде разглеждан като първостепенно съображение; Общ коментар № 15 относно правото на детето да се ползва от най-високия достижим стандарт на здравословно състояние; и Общ коментар № 16 относно задълженията на държавата във връзка с въздействието на бизнес сектора върху правата на децата.

([2]) Установени в Резолюция на Общото събрание на ООН A/Res/64/142 от 24 февруари 2010 г.

([3]) ОВ L 335, 17.12.2011 г., стр. 1.

([4]) По-конкретно Директива (ЕС) 2016/800 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016 г. относно процесуалните гаранции за децата, които са заподозрени или обвиняеми в рамките на наказателното производство (ОВ L 132, 21.5.2016 г., стр. 1), Директива № 2010/64/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 20 октомври 2010 г. относно правото на устен и писмен превод в наказателното производство (ОВ L 280, 26.10.2010 г., стр. 1) и Директива № 2012/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 г. относно правото на информация в наказателното производство (ОВ L 142, 1.6.2012 г., стр. 1).

([5]) ОВ L 59, 2.3.2013 г., стр. 5.

([6]) COM(2017)0211.

— като взе предвид заключенията на Съвета от 8 юни 2017 г. относно закрилата на децата мигранти,

— като взе предвид съобщенията на Комисията, приети с цел създаване на Съюз на равенство, в съответствие с политическите насоки за следващата Европейска комисия за периода 2019 — 2024 г. ([7]),

— като взе предвид съобщението на Комисията от 24 юни 2020 г., озаглавено „Стратегия на ЕС за правата на жертвите (2020 — 2025 г.)“ ([8]),

— като взе предвид своята резолюция от 26 ноември 2019 г. относно правата на децата по повод на 30-ата годишнина от Конвенцията на ООН за правата на детето ([9]),

— като взе предвид своята резолюция от 3 май 2018 г. относно закрилата на децата мигранти ([10]),

— като взе предвид своята резолюция от 12 февруари 2019 г. относно необходимостта от подобрена стратегическа рамка на ЕС за националните стратегии за приобщаване на ромите за периода след 2020 г. и за засилване на борбата срещу антиромските настроения ([11]),

— като взе предвид своята резолюция от 17 септември 2020 г., озаглавена „Изпълнение на националните стратегии за интегриране на ромите: борба с отрицателните нагласи към хората с ромски произход в Европа“ ([12]),

— като взе предвид въпроса до Комисията относно правата на детето с оглед на стратегията на ЕС за правата на детето (O-000007/2021 — B9-0007/2021),

— като взе предвид член 136, параграф 5 и член 132, параграф 2 от своя Правилник за дейността,

— като взе предвид предложението за резолюция на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи,

А. като има предвид, че детето е преди всичко дете, независимо от неговия етнически произход, пол, националност, социален и икономически произход, способности, миграционен статут или статут на пребиваване, и че то се нуждае от специална закрила и има достъп до всички права, залегнали в Конвенцията на ООН за правата на детето;

Б. като има предвид, че висшият интерес на детето трябва да бъде първостепенно съображение във всички действия и решения, които го засягат, както и по отношение на неговото физическо и психическо благосъстояние;

В. като има предвид, че децата имат право на приобщаващо, достъпно образование в ранна детска възраст, грижи с добро качество и развлечения; като има предвид, че децата, особено децата в неравностойно положение, имат право на закрила от бедност и на специални мерки за увеличаване на равните възможности и за борба с дискриминацията и сегрегацията в образователната система; като има предвид, че инвестициите в развитието на детето в ранна детска възраст носят висока възвръщаемост от икономическа и обществена гледна точка;

Г. като има предвид, че преди кризата, породена от COVID-19, вероятността децата да живеят в крайна бедност беше два пъти по-голяма, отколкото при възрастните ([13]); като има предвид, че в резултат на пандемията се счита, че броят на децата, живеещи под съответните национални прагове на бедност, би могъл да се увеличи със 117 милиона и приблизително още 150 милиона деца ще заживеят в многоизмерна бедност ([14]); като има предвид, че настоящата пандемия допълнително задълбочи неравенствата и увеличи риска децата да изпаднат в положение на крайна бедност, в сравнение с периода отпреди COVID-19, когато едно на всеки четири деца в Европа вече беше изложено на риск от бедност;

([7]) По-специално съобщението от 24 ноември 2020 г., озаглавено „План за действие относно интеграцията и приобщаването за периода 2021 — 2027 г.“ (COM(2020)0758), съобщението от 18 септември 2020 г., озаглавено „Съюз на равенство: План за действие на ЕС за борба с расизма за периода 2020 — 2025 г.“ (COM(2020)0565) и съобщението от 5 март 2020 г., озаглавено „Съюз на равенство: Стратегия за равенство между половете (2020 — 2025 г.)“ (COM(2020)0152) и съобщението от 12 ноември 2020 г. озаглавено „Съюз на равенство: Стратегия за равнопоставеност на ЛГБТИК за 2020 — 2025 г.“ (COM(2020)0698).

([8]) COM(2020)0258.

([9]) Приети текстове, P9_TA(2019)0066.

([10]) ОВ C 41, 6.2.2020 г., стр. 41.

([11]) ОВ C 449, 23.12.2020 г., стр. 2.

([12]) Приети текстове, P9_TA(2020)0229.

([13]) Информационен бюлетин на Евростат, „EU children at risk of poverty or social exclusion“ (Децата от ЕС, изложени на риск от бедност и социално изключване), 5 март 2020 г..

([14]) Брошура на УНИЦЕФ, „Impact of COVID-19 on multidimensional child poverty“ (Въздействието на COVID-19 върху многоизмерната детска бедност), септември 2020 г. https://data.unicef.org/resources/impact-of-covid-19-on-multidimensional-child-poverty/.

Четвъртък, 11 март 2021 г.

Д. като има предвид, че в резултат на настоящата пандемия от COVID-19 близо 1,6 милиарда деца по света са били засегнати от затварянето на училищата и че според прогнозите е вероятно в резултат от това поне 24 милиона ученици да отпаднат от училище ([15]); като има предвид, че 370 милиона деца по света, много от които разчитат на предлаганата от училищата храна като основен източник на ежедневна прехрана, са пропуснали средно 40 % от храненията в училище поради това, че ограниченията във връзка с COVID-19 доведоха до затваряне на училищата ([16]); като има предвид, че децата, и по-специално момичетата и децата с увреждания, произхождащи от среда в неравностойно социално-икономическо положение, са особено засегнати от въздействието на затварянето на училища и от мерките, които ограничиха достъпа до образование както в училищата, така и чрез дистанционно обучение;

Е. като има предвид, че правото на образование беше сериозно засегнато от COVID-19; като има предвид, че докато образователната политика остава компетентност на държавите членки, пандемията от COVID-19 и причинените от нея неравенства в областта на образованието представляват общо предизвикателство, което изисква общ подход, политики и инструменти на Съюза;

Ж. като има предвид, че според проучване на Евростат ([17]) през 2018 г. 88,3 % от децата в ЕС на възраст между три години и минималната задължителна училищна възраст са получили официални грижи за деца, което показва нарасналата необходимост от създаване на повече дневни заведения за грижи за деца като важен инструмент за когнитивното и социалното развитие на децата от ранна възраст;

З. като има предвид, че за над две трети от децата по света домашното образование е недостъпна възможност поради липсата на достъп до интернет; като има предвид, че домашното образование подчерта образователното и цифровото разделение в много държави — членки на ЕС, и в световен мащаб, оказвайки въздействие върху възможностите на децата в живота, както и върху тяхното физическо и психично здраве, и като има предвид, че младите момичета и младите хора в уязвимо положение и от расово обособявани групи са особено засегнати от цифровото разделение;

И. като има предвид, че в световен мащаб едно на всеки четири момичета на възраст между 15 и 19 години не е заето с работа, учене или обучение, в сравнение с едно на всеки 10 момчета; като има предвид, че насърчаването на равенството между половете и овластяването на момичетата е от основно значение за постигането на целите за устойчиво развитие ([18]);

Й. като има предвид, че изглежда, че децата са пощадени от най-тежките последици за здравето от настоящата световна пандемия; като има предвид обаче, че кризата, предизвикана от COVID-19, оказва огромно въздействие върху децата, като представлява нарастваща и пряка заплаха за тяхното благосъстояние и развитие, включително по отношение на психичното им здраве; като има предвид, че децата в неравностойно положение, непридружените малолетни и непълнолетни лица и децата, принадлежащи към малцинства, като ромските деца, са особено засегнати; като има предвид, че към днешна дата се счита, че още 1,2 милиона деца и 56 700 майки биха могли да умрат в рамките на следващите шест месеца поради прекратяването на основни операции, като например рутинни здравни услуги; като има предвид, че недостатъчният достъп до здравни услуги може да засегне всички области на живота ([19]);

К. като има предвид, че в много държави — членки на ЕС, се наблюдава увеличение на процента на самоубийствата; като има предвид, че в неотдавнашно проучване сред младите хора в целия ЕС почти един от всеки петима е отговорил, че има проблеми с психичното здраве или проявява симптоми на депресия или тревожност ([20]); като има предвид, че ООН предупреди за световна криза в областта на психичното здраве и че липсата на действия би могла да доведе до опустошителни дългосрочни социални и икономически последици за обществото, като децата и подрастващите са сред изложените на най-голям риск ([21]);

([15]) https://data.unicef.org/topic/education/covid-19/.

([16]) Работен документ на центъра за научни изследвания Innocenti към УНИЦЕФ и Световната продоволствена програма, озаглавен „COVID-19: Missing More than a Classroom. The impact of school closures n children's nutrition“ (COVID-19: липсва ни не само класната стая. Въздействието на затварянето на училища върху храненето на децата“, януари 2021 г.).

([17]) Евростат, „Living conditions in Europe“ (Условия на живот в Европа), 2018 г.

([18]) УНИЦЕФ, „Global annual results report 2019:Gender equality“. (Световен доклад за резултатите от 2019 г.: равенство между половете').

([19]) ФАО, IFAD, УНИЦЕФ, СПП и СЗО, „The State of Food Security and Nutrition in the World 2020“ (Състоянието на продоволствената сигурност и изхранването в света през 2020 г.), 2020 г.

([20]) ChildFund Alliance, Eurochild, „Спасете децата“, УНИЦЕФ и World Vision, „Our Europe. Our Rights. Our Future“ (Нашите права. Нашата Европа. Нашето бъдеще), януари 2021 г.

([21]) https://news.un.org/en/story/2020/05/1063882.

Л. като има предвид, че недостатъците в националните системи за закрила на детето и липсата на механизми за транснационално сътрудничество между държавите членки могат допълнително да допринесат за социалната изолация, както и за експлоатацията на деца, по-специално на деца в движение; като има предвид, че се съобщава за случаи на дискриминация в резултат на процедурите и практиките, приети от органите при трансгранични семейни спорове, засягащи деца ([22]); като има предвид, че от горещите линии също се съобщава за увеличаване на броя на обажданията, свързани със случаи на отвличане на деца, особено през последните месеци, поради влошаването на съществуващите международни семейни конфликти;

М. като има предвид, че според последния доклад на Комисията относно напредъка, постигнат в борбата с трафика на хора ([23]), децата представляват почти една четвърт от всички регистрирани жертви във всички държави членки;

Н. като има предвид, че 152 милиона деца в световен мащаб полагат детски труд и приблизително 73 милиона от тези деца са подложени на някоя от най-тежките форми на детски труд: робство, принудителен труд, опасна работа или сексуална експлоатация ([24]); като има предвид, че Комисията обяви нулевата толерантност по отношение на детския труд за политически приоритет, който трябва да се спазва;

О. като има предвид, че едно на всеки три момичета е жертва на генитално осакатяване на жени, а едно на всеки пет момичета ще бъде омъжено, докато е все още дете; като има предвид, че гениталното осакатяване на жени е международно признато като нарушение на правата на човека; като има предвид, че браковете в детска възраст все още са проблем в някои държави членки и оказват опустошително въздействие върху правата и здравето на момичетата и жените, включително като създават сериозен риск от усложнения при бременността и също така излагат момичетата на сексуално насилие, домашно насилие и дори убийства на честта;

П. като има предвид, че в резултат на пандемията и вследствие на ограничителните мерки домашното насилие и насилието, основано на пола, а според последния доклад на Европол ([25]) — и сексуалното насилие над деца и експлоатацията онлайн, както във видимата, така и в тъмната мрежа, са се увеличили в ЕС; като има предвид, че между 70 и 85 % от децата, подложени на насилие, познават своя насилник и по-голямата част от децата стават жертва на хора, на които имат доверие ([26]); като има предвид, че други свързани с продължителното време, прекарано онлайн, рискове, като кибертормоза, също са се увеличили поради тези мерки;

Р. като има предвид, че децата с увреждания са уязвими и могат да бъдат изправени пред социално изключване, маргинализация, дискриминация и ограничен достъп до услуги; като има предвид, че за тях е по-вероятно да бъдат оставени без грижи, експлоатирани или подложени на сексуално насилие; като има предвид, че децата с увреждания имат по-големи потребности от здравни грижи и по-голяма зависимост от услуги, предоставяни в общността ([27]);

С. като има предвид, че през 2019 г. 30,3 % от лицата, търсещи убежище, са били деца, което представлява 207 215 деца в ЕС; като има предвид, че 7,1 % от тези деца са непридружени ненавършили пълнолетие лица ([28]); като има предвид, че много деца се намират в неприемливи хуманитарни ситуации по външните граници на ЕС или извън него; като има предвид, че непридружените деца представляват силно уязвима група и са изправени пред различни рискове, включително риск да станат жертви на престъпни мрежи, насилие, злоупотреба и експлоатация по миграционните маршрути към и в рамките на ЕС ([29]); като има предвид, че на децата мигранти често се отказва достъп до мерки за интеграция и приобщаване, за закрила и за социална сигурност; като има предвид, че непридружените деца, търсещи убежище, които навършват 18 години, са изправени пред особени предизвикателства, тъй като често трябва да напуснат жилището, предназначено за деца; като има предвид, че децата, подали молба за международна закрила, могат да страдат заради забавяне при постановяването на окончателното решение;

([22]) Резолюция на Европейския парламент от 29 ноември 2018 г. относно ролята на германската Служба за закрила на децата и младежите (Jugendamt) при трансгранични семейни спорове, (ОВ C 363, 28.10.2020 г., стр. 107).

([23]) COM(2020)0661.

([24]) МОТ, „Global estimates of child labour:Results and trends, 2012-2016 (Приблизителна оценка на детския труд в световен мащаб, резултати и тенденции), 2017 г.

([25]) https://www.europol.europa.eu/publications-documents/exploiting-isolation-offenders-and-victims-of-online-child-sexual-abuse-during-covid-19-pandemic.

([26]) https://www.coe.int/en/web/human-rights-channel/stop-child-sexual-abuse-in-sport.

([27]) https://data.unicef.org/resources/children-with-disabilities-ensuring-inclusion-in-covid-19-response/.

([28]) https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Asylum_statistics.

([29]) Европейски център за борба с контрабандата на мигранти, 4-ти годишен доклад за дейността.

Четвъртък, 11 март 2021 г.

Т. като има предвид, че съществуват значителни пропуски и недостатъци при прилагането на специалните гаранции и процесуалните гаранции за децата, определени в общата европейска система за убежище, като са налице различия между държавите членки, например по отношение на възможността децата да останат с членовете на своите семейства и/или настойници/попечители в контекст, който не включва задържане, и по-специално при събирането на семейството в съответствие с Директива 2003/86/ЕО ([30]) на Съвета, условията на приемане, назначаването на законни представители и настойници и достъпа до подходяща за децата информация, здравни и социални услуги и образование;

У. като има предвид, че деца продължават да се раждат без гражданство, включително в ЕС, и продължават да бъдат изключени от достъп до основни права; като има предвид, че приблизително 200 милиона деца по света нямат удостоверение за раждане, което увеличава риска от липса на гражданство и ги поставя в изключително неблагоприятно положение по отношение на достъпа до права и услуги; като има предвид, че правото на детето да придобие гражданство и да бъде регистрирано веднага след раждането е залегнало в член 7 от Конвенцията на ООН за правата на детето;

Ф. като има предвид, че децата са сред най-уязвимите по отношение на последиците от изменението на климата, което засяга тяхната продължителност на живот, здравето им, правото им на образование и правото им на закрила, и води до разселване в райони, предразположени към природни бедствия; като има предвид, че рисковете за околната среда причиняват смъртта на едно на всеки четири деца ([31]);

Х. като има предвид, че участието на децата във вътрешните и външните политики на ЕС все още е ограничено; като има предвид, че следва да се прилагат системни начини за включване на основано на правата участие на децата в изготвянето на политиките на равнище ЕС, на национално и местно равнище; като има предвид, че децата имат право да участват в демократичния живот и в решенията, които пряко или косвено ги засягат; като има предвид, че най-маргинализираните и изключените групи имат още по-малки възможности за участие в процесите на изготвяне на политики и вземане на решения;

Ц. като има предвид, че значителен брой деца все още са задържани в ЕС; като има предвид, че Комитетът на ООН по правата на детето поясни, че децата никога не следва да бъдат задържани по свързани с имиграцията съображения и че задържането никога не може да бъде обосновано като съобразено с висшия интерес на детето, в съответствие с Декларацията от Ню Йорк за бежанците и мигрантите от 19 септември 2016 г.; като има предвид, че държавите членки трябва да осигурят подходящи, хуманни и несвързани с лишаване от свобода алтернативи на задържането, включително като гарантират, че мерките, свързани с COVID-19, никога не водят до задържане на деца; като има предвид, че държавите членки следва системно да събират дезагрегирани данни относно задържането на деца в контекста на миграцията, докато Комисията следва да насърчава съпоставимостта на тези данни чрез Евростат;

Ч. като има предвид, че децата, настанени в институции от затворен тип, бяха особено засегнати от пандемията; като има предвид, че мерките за изолация във връзка с пандемията изострят уязвимостта на децата, настанени в психиатрични и социални институции, домове за сираци, бежански лагери, центрове за задържане и други затворени центрове; като има предвид, че случаите на насилие срещу деца, затворени в тези структури, вероятно ще останат незабелязани, а службите за закрила на децата и семейството са претоварени и функциите им са нарушени;

Ш. като има предвид, че в Общия регламент относно защитата на данните ([32]) се признава, че децата заслужават специална защита по отношение на личните си данни и че това налага информацията относно техните данни да им бъде предоставяна на подходящ за деца език; като има предвид, че достъпът на децата до платформите на социалните мрежи трябва да се съпътства от повишаване на познанията им относно цифровите технологии; като има предвид, че насърчаването на цифровото образование, грамотност и умения е от ключово значение за ограничаване на злоупотребите със социалните мрежи, особено в случая на ненавършили пълнолетие потребители, които имат достъп до платформи, за които не се изисква проверка на възрастта, в интерес на защитата на уязвимите групи, и особено на децата;

1. приветства инициативата на Комисията да изготви нова всеобхватна стратегия за правата на детето десет години след Програмата на ЕС за правата на детето от 2011 г.; призовава за подходящи законодателни и незаконодателни предложения и обвързващи и необвързващи инструменти на ЕС за справяне с предизвикателствата, пред които са изправени децата;

([30]) Директива 2003/86/ЕО на Съвета от 22 септември 2003 г. относно правото на събиране на семейството (ОВ L 251, 3.10.2003 г., стр. 12).

([31]) УНИЦЕФ, „Reimagining our Future:Building Back Better from COVID-19“ (Преосмисляне на нашето бъдеще: по-добро възстановяване от COVID-19), юни 2020 г.

([32]) Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

2. подчертава, че детето е преди всичко дете, независимо от неговия етнически произход, пол, националност или социален и икономически произход, способности или миграционен статут или статут на пребиваване, и че висшият интерес на детето трябва да бъде включен във всички политики, процедури и действия на ЕС, които засягат деца;

3. отново призовава Комисията да включи в стратегията на ЕС за правата на детето („Стратегията на ЕС“) всички разпоредби, съдържащи се в резолюцията на Парламента от 26 ноември 2019 г. относно правата на детето по случай 30-ата годишнина на Конвенцията на ООН за правата на детето;

4. подчертава, че Стратегията на ЕС трябва да възприеме балансиран по отношение на половете подход, който да интегрира перспективата за равенство между половете във всички програмни сектори, да е насочена към благосъстоянието и овластяването на момичетата, да отговаря на техните специфични потребности и да признава техните права;

5. подчертава, че в Стратегията следва да се съдържа призив към държавите членки да отделят всички необходими ресурси за ефективното прилагане на Конвенцията на ООН за правата на детето; освен това призовава държавите членки да обърнат внимание на структурните неравенства и да дадат приоритет на публичните инвестиции в образованието, здравеопазването, жилищното настаняване, семейната подкрепа и грижите за децата, както и да инвестират във висококачествени универсални услуги, които да достигат до всички деца; призовава държавите членки да укрепят капацитета на работната сила в областта на социалните услуги, за да подкрепят децата и семействата, изправени пред специални предизвикателства, и да подкрепят операторите на първа линия в службите за закрила на детето;

6. призовава държавите членки да гарантират правото на образование за всяко дете и да установят мерки за борба и предотвратяване на преждевременното напускане на училище, както и да гарантират равен по отношение на пола достъп до качествено, приобщаващо образование от ранна детска възраст до юношество, включително за децата от ромски произход, децата с увреждания, децата без гражданство и децата мигранти, както и за децата, които живеят в условия на хуманитарни кризи и в извънредни ситуации;

7. подчертава, че цифровото образование не следва при никакви обстоятелства да замества присъственото обучение, особено когато достъпът до технологии е ограничен, и следва да се използва само във времена на големи трудности, като пандемии, или по начин, който допълва присъственото обучение на живо; призовава Комисията да направи задълбочена оценка на начина, по който кризата засегна правото на образование и да предложи препоръки на държавите членки въз основа на резултатите от този анализ;

8. призовава държавите членки да въведат специфични мерки за „безопасно училище“, включително предоставяне на хигиенни продукти и споделяне на информация по подходящ за децата начин относно миенето на ръце и други хигиенни мерки по време на пандемията от COVID-19;

9. призовава държавите членки да гарантират правото на приобщаващо образование и да осигурят достъп до всеобхватна, съобразена с възрастта информация относно пола и сексуалността, както и достъп до сексуално и репродуктивно здравеопазване и сексуално възпитание; припомня, че образованието в тази област е необходимо, за да се гарантира пълното образование и закрила на децата, в съответствие с последния доклад на Комисията;

10. отново призовава ЕС да засили действията си за прекратяване на всички форми на насилие и дискриминация срещу деца, включително физическо, сексуално, икономическо и психологическо насилие, наранявания, злоупотреба, неполагане на грижи, малтретиране и експлоатация както онлайн, така и офлайн, принудителни бракове, трафик, малтретиране и експлоатация на деца мигранти, изтезания, убийства на честта, генитално осакатяване на момичета, кръвосмешение, насилствено напускане на училище и използване на деца като войници; подчертава, че за да се гарантира последователност по отношение на защитата на децата от насилие, трафик и експлоатация, всички законодателни и незаконодателни инициативи, засягащи правата на децата, трябва да вземат предвид стратегията на ЕС за правата на детето; призовава Комисията да публикува график относно тези предложения, като същевременно гарантира изпълнението на своите препоръки чрез подходящ и ефикасен механизъм за мониторинг;

11. призовава Комисията и държавите членки да прекратят, в законодателството и на практика, детския труд и всички други форми на труд, които могат да навредят на здравето и безопасността на децата; подчертава неотложната необходимост от справяне с този проблем, като се има предвид въздействието на кризата, предизвикана от COVID-19, върху най-уязвимите, които бяха засегнати от спад на доходите и от липса на достъп до социална закрила, вследствие на което повече деца са принуждавани да работят; призовава следователно Комисията да включи правата на децата в бъдещата рамка на ЕС за устойчиво управление, включително задължителните изисквания на ЕС за надлежна проверка, и да подкрепи действията на трети държави за премахване на детския труд чрез програми за сътрудничество; препоръчва да се приеме задължителна междусекторна надлежна проверка и да се гарантира, че всички политики на ЕС са съобразени с интересите на децата, като се поема ангажимент за извършване на предварителен и последващ контрол на зачитането на правата на човека;

Четвъртък, 11 март 2021 г.

12. призовава Комисията и заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност (ЗП/ВП) да засилят усилията за предотвратяване и прекратяване на тежките нарушения срещу деца, засегнати от въоръжен конфликт; изразява дълбока тревога във връзка с факта, че свързването на деца с въоръжени групировки и вербуването им в тях често се случва, когато децата нямат други възможности за избор; подчертава, че е важно да се постигне напредък по програмата за правата на децата, засегнати от въоръжени конфликти, в рамките на външната дейност на ЕС и политиките за борба с тероризма и за сигурност, в съответствие с плана за действие на ЕС относно правата на човека и демокрацията, като тя се интегрира в политическите диалози, мисиите и операциите по линия на общата политика за сигурност и отбрана (ОПСО), реформите в сектора на сигурността и посредничеството; призовава Комисията и ЗП/ВП да назначат специални служители и да създадат специални отдели в делегациите на ЕС за закрила на детето; призовава държавите членки да защитават малолетните граждани, които могат да бъдат задържани за престъпления, свързани със сигурността, или за връзки с въоръжени групировки, и да улесняват тяхното завръщане в държавата им на произход с цел реабилитация, реинтеграция и/или наказателно преследване, по целесъобразност, при пълно спазване на международното право;

13. подчертава, че защитата на децата от сексуална експлоатация и насилие е от съществено значение; изразява съжаление във връзка с факта, че 23 държави членки все още не е приложили Директивата относно борбата със сексуалното насилие срещу деца; отбелязва акцента, който Съветът на Европа поставя върху многостранното сътрудничество като основа за ответните действия във връзка със сексуалното насилие над деца онлайн, като обхваща правоприлагащите органи, националните органи, механизмите за докладване и доставчиците на услуги/сектора; приветства намерението на Комисията да предложи по-дългосрочна законодателна уредба за борба със сексуалното насилие над деца през първото тримесечие на 2021 г.; отново изразява подкрепа за създаването на Европейски център за предотвратяване и борба със сексуалното насилие над деца — възможност, която понастоящем се оценява от Комисията; приветства работата на Европол в областта на превенцията, а именно неговите кампании за повишаване на осведомеността с цел предотвратяване на сексуалната експлоатация на деца онлайн ([33]), ([34]);

14. подчертава, че насилието и малтретирането на деца се увеличиха в обезпокоителна степен, докато достъпът до социалните служби и институциите за защита стана силно ограничен по време на пандемията от COVID-19; подчертава, че е важно да се разработят превантивни политики за борба с насилието срещу деца на равнище ЕС; подчертава ролята на агенциите и органите на ЕС за прилагането на законодателната уредба на ЕС относно правата на детето; призовава Комисията да включи в Стратегията план за действие на ЕС със стандарти и референтни показатели за доставчиците на онлайн услуги и технологичните дружества, за да се обезпечи безопасността на децата онлайн, отвъд защитата им от незаконно съдържание и предпазването им от вредно съдържание; призовава държавите членки, които все още не са направили това, да криминализират онлайн сприятеляването с цел сексуална злоупотреба и киберпреследването;

15. призовава Комисията да гарантира, че Стратегията на ЕС е съгласувана с приоритетите и законодателните предложения, изложени в приетата неотдавна Стратегия на ЕС за по-ефективна борба срещу сексуалното насилие над деца, стратегическата рамка на ЕС за равенство, приобщаване и участие на ромите, европейската стратегия за равенство между половете и стратегията на ЕС за равнопоставеност на ЛГБТИК за периода 2020 — 2025 г.;

16. счита, че е от решаващо значение в Стратегията на ЕС да бъдат включени конкретни мерки за инвестиране в децата с цел изкореняване на детската бедност, включително създаването на Европейска гаранция за децата с подходящи ресурси; призовава Комисията да представи предложението си за създаване на Европейската гаранция за децата през първото тримесечие на 2021 г., в съответствие с поетия от нея ангажимент, и призовава държавите членки да ускорят въвеждането ѝ и да инвестират всички възможни ресурси, включително фондове на ЕС като Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+), Помощта за възстановяване в полза на сближаването и териториите на Европа (REACT-EU), Механизма за възстановяване и устойчивост, Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), InvestEU, „Еразъм+“ и фонд „Убежище и миграция“ (ФУМ), в борбата срещу детската бедност и социалното изключване; подчертава, че държавите членки следва да създадат както многогодишни национални стратегии за борба с детската бедност и социалното изключване, така и национални планове за действие във връзка с Гаранцията за децата;

17. изразява загриженост, че в контекста на възстановяването от кризата, предизвикана от COVID-19, необходимостта от преодоляване на детската бедност ще нарасне и че бедността ще оказва все по-голямо въздействие върху децата като най-уязвимата сред най-необлагодетелстваните групи; настоятелно призовава Стратегията на ЕС да бъде допълнена с цялостна стратегия за борба с бедността, включваща мерки за осигуряване на достойни и финансово достъпни жилища

([33]) https://www.europol.europa.eu/bg/about-europol.
([34]) https://www.europol.europa.eu/bg/about-europol.

и справяне с бездомничеството; припомня, че стратегиите за изкореняване на детската бедност трябва да отчитат реалността на самотните родители и многодетните семейства, като се има предвид, че домакинствата с един родител и многодетните домакинства са сред уязвимите групи;

18. подчертава, че е важно в Стратегията на ЕС да се въведат мерки за осигуряване на добър достъп до здравеопазване за децата и семействата, в съответствие с програмата „ЕС в подкрепа на здравето“, като същевременно се вземат предвид трудностите, които срещат децата по отношение на достъпа до това право;

19. подчертава, че е важно Стратегията на ЕС да въведе мерки за актуализация на съществуващата рамка на ЕС за действие в областта на психичното здраве и благоденствието, която следва да бъде напълно приобщаваща, за да се отговори и на потребностите на децата в уязвимо положение и от маргинализирани и расово обособявани групи; призовава Комисията и държавите членки да увеличат инвестициите в психичното здраве и психосоциалните услуги за деца и семейства, особено в държави с ниски и средни доходи и в контекст на хуманитарна нестабилност; призовава държавите членки да въведат механизми за ранно откриване на проблеми, свързани с психичното здраве; призовава за пълно интегриране на психосоциалната подкрепа и на подкрепата за психичното здраве в националните и транснационалните системи за закрила на детето, както и за обучение на специалисти относно специфичните потребности на децата;

20. отново призовава за осигуряване на правосъдие, съобразено с интересите на детето, с подходящи и приобщаващи производства, които отчитат потребностите на всички деца; подчертава, че е важно да се обезпечи правото на детето да бъде изслушвано, да бъде подпомагано от законен представител и напълно да бъде уведомявано по начин, подходящ за деца, на всеки етап от съдебните производства, в съответствие с членове 4 и 16 от Директива (ЕС) 2016/800 и с членове 22 и 24 от Директива 2012/29/ЕС ([35]), включително за деца мигранти, с особен акцент върху непридружените ненавършили пълнолетие лица; призовава държавите членки бързо да транспонират и започнат да прилагат директивите; призовава държавите членки да гарантират, че съдилищата за децата и по семейните въпроси изпълняват основните си функции, като продължават да провеждат спешни изслушвания и да изпълняват съдебни разпореждания за полагане на грижи и закрила на деца, които са непосредствено застрашени от неполагане на грижи или малтретиране; припомня, че следва да бъдат въведени специални гаранции за децата, които влизат в контакт със съдебни или свързани производства, и подчертава необходимостта да се обучат специализирани служители;

21. отбелязва със съжаление, че 11 от 27-те държави членки не са предоставили достъп до онлайн целева информация за деца относно съдебната система, като интерактивно образование относно законните права, и призовава всички държави членки да гарантират, че децата имат достъп до тази информация по подходящ за тях начин, като се вземат предвид всички увреждания, които биха могли да възпрепятстват достъпа ([36]);

22. подчертава значението на висшите интереси на детето при трансгранични семейни спорове; призовава държавите членки да гарантират, че изпълняват задълженията си, както е предвидено в регламента „Брюксел IIa“ ([37]), а националните органи — да признават и изпълняват съдебни решения, постановени в друга държава членка по дела, свързани с деца, като решения за упражняването на родителски права, право на посещаване и задължения за издръжка; подчертава значението на тясното сътрудничество и ефикасната комуникация между различните национални и местни органи, участващи в производства за предприемане на мерки за закрила на дете; призовава държавите членки да зачитат правото на децата да виждат родителите си въпреки ограничителните мерки, свързани с пандемията, доколкото това не застрашава тяхната безопасност и здраве;

23. призовава ЕС, неговите агенции и държавите членки да сложат край на липсата на гражданство при децата както в рамките на ЕС, така и извън него, включително чрез подобряване на капацитета на служителите на първа линия да идентифицират, регистрират и реагират по подходящ начин на липсата на гражданство в контекста на миграцията и убежището, като насърчават и осигуряват всеобщ достъп до регистрация и удостоверяване на раждането, независимо от статута на родителите, включително за семействата на ЛГБТИК, като въведат, усъвършенстват и прилагат правни гаранции за предотвратяване на липсата на гражданство в детска възраст и като въведат и усъвършенстват основани на права процедури за определяне на липсата на гражданството при деца, за да изпълнят международните задължения по отношение на лицата без гражданство в контекста на миграцията, в съответствие с висшите интереси на децата и правото им да придобият гражданство;

([35]) Директива 2012/29/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления и за замяна на Рамково решение 2001/220/ПВР (ОВ L 315, 14.11.2012 г., стр. 57).

([36]) https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/justice_scoreboard_2019_en.pdf.

([37]) Регламент (ЕО) № 2201/2003 на Съвета от 27 ноември 2003 г. относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по брачни дела и делата, свързани с родителската отговорност, с който се отменя Регламент (ЕО) № 1347/2000 (ОВ L 338, 23.12.2003 г., стр. 1).

24. подчертава, че в Стратегията на ЕС трябва да бъдат включени мерки за подобряване на положението на децата мигранти и за защита на техните интереси както в рамките на ЕС, така и извън него, на всеки етап от процедурите за убежище; призовава Комисията и държавите членки да гарантират въвеждането на гаранции и процедурни права за децата в общата европейска система за убежище, с особен акцент върху бързите процеси на събиране на семейството в съответствие с Директива 2003/86/ЕО, достъпа до подходящи условия за приемане, социални и медицински грижи, своевременното назначаване на квалифицирани законни представители и настойници за непридружените ненавършили пълнолетие лица и достъпа до пригодена за деца информация;

25. подчертава значението на интеграцията и приобщаването на децата мигранти и бежанци; отново заявява, че е важно да се премахнат всички пречки пред достъпа до основни услуги и мерки за интеграция и приобщаване, включително психосоциална подкрепа и подкрепа за психичното здраве, както и да се предоставят възможности на децата за по-широко социално приобщаване; призовава Комисията да предприеме спешни действия за повишаване на осведомеността относно значението на промяната на посланията относно миграцията и борбата с отрицателните стереотипи;

26. счита, че Стратегията следва да определи като приоритет правата на децата по отношение на лишаването от свобода в съответствие с правата, очертани в глобалното изследване на ООН върху лишаването от свобода на деца; настоятелно призовава ЕС и държавите членки да засилят действията за прекратяване на задържането на деца, особено в контекста на миграцията, и да разработят основани на общността алтернативи на задържането, които зачитат висшите интереси на детето и дават възможност на децата да останат с членовете на своите семейства и/или настойниците си, без да бъдат лишавани от свобода, докато се вземе решение относно статута им на мигранти;

27. счита, че Стратегията на ЕС следва да интегрира и насърчава правата на уязвимите деца във всички области на политиката и да възприеме междусекторен подход, който отчита множеството форми на дискриминация, на които са подложени например децата от расово обособявани групи, децата с увреждания, децата без или застрашени от загубата на родителски грижи, децата, настанени в специализирани институции, децата ЛГБТИК, децата от етнически малцинствени групи, децата мигранти и бежанци, децата без гражданство и без документи, децата — жертва на насилие и сексуално насилие, децата, които са пряко или косвено засегнати от правосъдието, децата с проблеми, свързани с психичното здраве, бездомните деца, момичетата и децата на лишени от свобода родители; припомня, че социалните услуги и помощта за семействата са от съществено значение, за да се избегнат разделяне на семейството и социално изключване;

28. подчертава, че ромските деца, и по-специално ромските момичета, в цяла Европа са изправени пред допълнителната тежест на расизма, както и на дискриминация въз основа на пола, което ги изтласква в периферията на техните общества; подчертава, че ниските образователни постижения, високият процент на нередовно посещаване и преждевременното напускане на училище, неприобщаващите училищни системи, високите равнища на безработица и ограничените възможности за заетост лишават момчетата и момичетата от ромски произход от реалистични възможности за интеграция и пълноценно участие в обществото; припомня факта, че липсата на лични документи възпрепятства способността на много ромски момичета да получат достъп до образование, здравеопазване и други свързани услуги, и освен това припомня, че засиленият расизъм и антициганизъм засягат безопасността на ромските момичета, като ги правят все по-уязвими на социално изключване, експлоатация, трафик и насилие ([38]);

29. счита, че Стратегията на ЕС следва да предложи приобщаващ подход за защита на най-уязвимите деца в съответствие с Хартата, Конвенцията на ООН за правата на детето и общите коментари на Комитета по правата на детето на ООН, както и с целите за устойчиво развитие (ЦУР) и техните свързани с децата целеви стойности, така че да никой не бъде пренебрегван; отново подчертава значението на създаването на безопасна среда за уязвимите деца и техните семейства чрез социални инвестиции и признава, че жилищните условия за децата и семействата следва да бъдат признати и интегрирани в определението за уязвимост; подчертава, че е важно да се разработват и укрепват интегрирани национални и транснационални системи за закрила на детето, разполагащи с ресурси, с методи за прилагане и със схеми за наблюдение;

30. подчертава, че е важно ЕС да обърне внимание на пречките — били те физически (лоша инфраструктура и география), технологични (устройства с ниска функционалност), културни (полови и социални норми, културни практики и увреждания или малцинствен статут) и икономически и социални — пред цифровите технологии в своите вътрешни и външни политики;

31. подчертава, че е важно ЕС да инвестира в цифрова грамотност с цел да се осигури свободен достъп до цифрова грамотност и цифрово образование за всички деца, особено децата от слабо обслужвани или маргинализирани общности, като се постави акцент върху изграждането на тяхната устойчивост и предлагането на психосоциална подкрепа; отбелязва, че тези инвестиции биха могли да бъдат осъществени като част от новата европейска програма за умения на европейското

([38]) https://rm.coe.int/16800c0a86.

пространство за образование и да се възползват от фондовете на ЕС за развитие и от хуманитарните фондове; посочва, че инвестициите, за да се гарантира, че образователните системи могат да предоставят цифрово образование, грамотност и умения на всички деца, са от основно значение за насърчаване на разбирането на децата за цифровите технологии, за преодоляване на неравнопоставеността, за подобряване на цифровото приобщаване и за овластяване и защита на децата и на техните права онлайн и офлайн; припомня, че развитието на цифровото образование, грамотност и умения следва да даде възможност на децата да се борят срещу опасностите на цифровото пространство, както и да управляват своите отговорности, когато взаимодействат в него;

32. призовава Комисията да включи мненията на децата чрез създаване на официални механизми за диалог и консултации и чрез обезпечаване на тяхното пълноценно и съдържателно участие във вземането на решения, със специален акцент върху мнението на най-уязвимите, например момичетата, децата, живеещи в бедност, разселените деца и децата мигранти, както и децата с увреждания;

33. призовава Комисията и държавите членки да въведат специални механизми за оценка на въздействието на COVID-19 върху децата с цел събирането на данни с оглед на разработването на по-качествени национални планове за действие за справяне с проблемите, засягащи децата, въз основа на мненията на децата; призовава държавите членки да установят подход на отчитане на правата на децата при определянето на националните планове за възстановяване;

34. призовава Съвета да приеме заключения относно Стратегията на ЕС, в които се определя нова задължителна рамка за институциите на ЕС и държавите членки, по примера на Европейския консенсус за развитие, и се гарантира прилагането на добре проектирани, всеобхватни и подходящо финансирани интегрирани национални и транснационални системи за закрила на детето;

35. призовава Комисията и държавите членки да гарантират, че правата на детето са приоритет и са интегрирани във всички вътрешни и външни политики, действия и програми на ЕС, които засягат децата пряко или косвено, за да се осигури съгласуваност между различните инструменти;

36. призовава при разпределянето на своите бюджети Комисията да разработи показател за децата, за да могат институциите и партньорите на ЕС да измерват и наблюдават инвестициите на ЕС в децата посредством събиране на дезагрегирани и специфични данни, с цел установяване на несъответствия между политическите и финансовите ангажименти, като по този начин се предоставя оценка на мащаба на подкрепата от ЕС за правата на детето;

37. призовава държавите членки да изготвят годишен план за действие за прилагане на разпоредбите на Стратегията на ЕС за правата на детето и да интегрират националния си план за действие в плана на ЕС за възстановяване и устойчивост;

38. призовава Комисията и държавите членки да обезпечат адекватното финансиране на Стратегията на ЕС за правата на детето, като гарантират, че инструментите на ЕС за вътрешно и външно финансиране, както и националните бюджети, подкрепят изпълнението на приоритетите, определени в Стратегията;

39. призовава Комисията да осигури подходящ мониторинг на изпълнението на Стратегията на ЕС от страна на държавите членки; припомня необходимостта да се осигури основано на права, съдържателно и приобщаващо участие на децата по време на целия процес на създаване и изпълнение на Стратегията, както и да се използват референтни и други показатели за по-добър мониторинг на напредъка;

40. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета и на Комисията, както и на правителствата и парламентите на държавите членки.